

## 119. Slaka kyrkogårdsport, Hanekinds hd.

Pl. XXXIX. Fig. 3 (B. 847).

**Litteratur:** B. 847; L. 1138; W. 79; J. Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 273.

Peringskiöld angiver runstenens plats vara: »Slaka södreport utantill», Broocman säger: »På Bosgårds nu Lambohofs backe». Runstenen är nu försvunnen.

Enligt måtten i B. 847 har runstenen varit 1,53 m lång och 64 cm som bredast. Slingans bredd 8 cm. Ämnet har säkerligen varit gråsten.

Inskriften har enligt B. 847 varit följande:

sikton : riti stin · poi · iftir · ufata · fapur · sin buta · kup  
                   5       10       15       20       25       30       35       40

**poi** 'denne' måste vara förkortning för \***poni** *þænni* nom. sing. brukad som ack. sing. och visar, att **o** brukas som a-runan, vilket ock bekräftas av ristningen **buta** *bōnda* och förkortningen **kup** *gōðan*. Namnet **sikton** bör därför vara *Sigdan*, vilket namn annars icke förekommer men är väl tänkbart, då dess delar ingå i andra sammansatta namn, t. ex. *Sigfast*, *Halfdan*, och *Dan* även finnes som enkelt namn. Möjligen har det funnits i Ög. 86 Högby (—*ktun*).

Den avlidnes namn ack. sing. **ufata** är icke annars bekant. Dietrich, *Runen-Sprachschatz*, s. 23, sammanställer det med isl. *ofát* n., *ofáta* f. 'frosseri', och formellt skulle ordet väl överensstämma med got. *afēta* 'frossare', fsv. \**of-æti*. Ett dylikt mansnamn måste ursprungligen hava varit öknamn.

Inskriftens transskription är alltså möjligtvis:

*Sigdan rætti stēn þænna æftir Ofæta faður sinn, bōnda gōð[an].*

Översättning: Sigdan reste denna sten efter Oväte, sin fader, en bonde god.

## 120. Slaka kyrkogårdsmur, Hanekinds hd.

Pl. XL. Fig. 1 (B. 843).

**Litteratur:** B. 843; L. 1139; W. 80; J. Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 272.

Peringskiöld uppger ej närmare om platsen än att den är: »Slaka boogårdz mur», Broocman säger: »På Bosgårdz nu Lambohofs backe». Runstenen är nu försvunnen.

Enligt B. 843 har stenen varit 2,17 m. lång, 88 cm bred vid foten, 56 cm bred över toppslingan, slingan 8—12 cm bred. Ämnet har säkert varit gråsten.

Inskriften är enligt B. 843:

krimuluf · resti · sten · iftr · þurburn · faþur : sin ·  
                   5       10       15       20       25       30       35

Då övre punkten i kolon framför **sin** står i jämnhöjd med övriga skiljetecken, är den nedre punkten sannolikt felläsning.

Översättning: Grimulf reste stenen efter Torbjörn, sin fader.

## 121. Slaka kyrkogård, Hanekinds hd.

Pl. XL. Fig. 2.

**Litteratur:** W. 81; P. A. Säve, *ATS*. 1, s. 78, teckning pl. 19, fig. 2; *Reseberättelse* 1861, s. 38, teckning; C. F. Nordenskjöld, *Östergötlands fornminnesför. tidskr.* I, s. 3; *Reseber.*; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 31, teckn.; G. Stephens, *ONRM*. 2, s. 791, 3, s. 337, P. A. Säves teckning.

P. A. Säve fann runstenen till en del i jorden, inlagd i södra kyrkogårdsmuren öster om Ög. 118, så ock C. F. Nordenskjöld, men 1875 var stenen rest, där den nu står, på kyrkogården nära södra kyrkogårdsmuren mitt emot kyrktornet, 19 steg väster om Ög. 118.

Ämnet är rödaktig grovkornig granit, såsom Ög. 118. Höjden är 2,22 m, bredden vid fotslingans ytterlinie 96 cm, vid korsets bas något över 1 m. Slingans bredd 10—11 cm.

Det första namnet är troligen **asmutr**, vilket P. A. Säve alls icke läst och C. F. Nordenskjöld läst **askur**. På **m** är högra bistaven skarp men även den vänstra är i behåll och närmare staven rätt tydlig; på **t** är vänstra bistaven knappt skönjbar, den högra något tydligare. Även **auk · þer** är rätt otydlig ristning, men prickerna i **e** är djupa. Uti **eftir** är nedre hälften av **i** förstörd. Den avlidnes namn läser Nordenskjöld **sarta**, men i **t** är vänstra bistaven 2,5 cm, den högra 5,5 cm och synnerligen djupa. Inskriften slutar med **sia sinn**.

Inskriften är alltså följande:

asmutr · auk · þer · brupr · restu · sten · þani · eftir · sarta · faþur · sia ·  
                   5       10       15       20       25       30       35       40       45

Även i denna inskrift brukas **þani** nom. sing. *þænni* för ack. sing.

Det är svårt att avgöra, vilket namn **sarta** motsvarar. Om **t**, som har företrädesvis högra bistaven utvecklad, vore avsett att vara **l**, skulle namnet vara **sarla**, vilket kunde vara en fsv. motsvarighet till fvn. *Sørli*, då fvn. *Sørli* ingalunda blott tillhör hjältesagan, se Lind, sp. 1023 f. Det är dock kanske sannolikare, att **sarta** hör till ett namn \**Svarti*, vars *v* blivit utelämnat i uttal eller beteckning och vilket namn ursprungligen varit tillnamn.

Översättning: Asmund och hans bröder reste denna sten efter Svarte, sin fader.